

§ 6

Skillnadernas Stockholm Yttrande till kommunstyrelsen

Beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommissionen för social hållbarhet har tagit fram delrapporten Skillnadernas Stockholm som visar på ojämlikhet mellan befolkningen i olika stadsdelar och stadsdelsområden gällande ohälsa, trygghet och utbildningsnivå.

Levnadsförhållandena i Hägersten-Liljeholmen har blivit bättre på en rad områden. Det framkommer dock att det finns märkbara skillnader mellan olika geografiska områden inom stadsdelen, vilket är värt att uppmärksamma i förvaltningens arbete. Förvaltningen önskar att det i kommande delrapporter tas upp områden som psykisk ohälsa och beroendeproblematik.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 22 september 2015.

Dnr 383-2015-1.5.1

Förslag till beslut

Jessica Jorntun m.fl. (MP), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Carita Stenbacka Tenezakis (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Abit Dundar m.fl. (FP) och Lars Svärd m.fl. (M) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Abit Dundar m.fl. (FP) och Lars Svärd m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

”1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.

2. Att därutöver anföra följande.

I budgeten för 2015 angav majoriteten att ’För att synliggöra både behov och möjligheter ska staden tillsätta en social hållbarhetskommission med fristående forskare som granskar på vilket sätt staden kan bidra till en jämlik stad.’ En sådan formulering

för närmast tanken till en fristående utredning, vars ledamöter är forskare, som på ett obundet sätt kan komma med rekommendationer. Istället har majoriteten nu beslutat om en kommission som i praktiken består av ett par ledande tjänstemän inom staden och att dessa ska 'samverka' med fristående forskare. Risken är därmed stor att kommissionen kommer att presentera slutsatser och förslag som framför allt överensstämmer med den styrande majoritetens önskemål. Vi skulle vilja hävda att så redan är fallet.

Rapporten 'Skillnadernas Stockholm' syftar till att ge en första övergripande bild av läget i Stockholms stad och den kommer att följas upp med vidare analyser och redovisningar längre fram. Vi tycker ambitionen är god men anser att politiska tolkningar bör lämnas utanför detta arbete tills vidare och att vi istället bör fokusera på de utmaningar som Stockholm de facto står inför. Dessvärre har inte den rödgrönrosa majoriteten lyckats förhålla sig neutrala eller ens sansade i sina långtgående slutsatser av rapporten utan tolkar faktaunderlaget så som det passar deras världsbild.

Att rapporten är skriven utifrån den nuvarande vänstermajoritetens världsbild och problemformuleringar märks på ett flertal ställen. Låt oss ta några exempel. När kommissionen förklarar bostadssegregationen som ett resultat av det minskade antalet hyresrätter i innerstaden, inte det låga antalet bostadsrätter i ytterstaden, väljer man att bekräfta den styrande majoritetens världsbild. Den implicerade lösningen blir att bygga fler hyresrätter i innerstaden, men inte att verka för fler bostadsrätter i ytterstaden. Så tar en förment neutral rapport på ett subtilt sätt politisk ställning.

Vi ställer oss vidare tveksamma till flera av de tolkningar som görs i rapporten, där fakta och siffror jämförs i syfte att bekräfta en, av majoriteten, redan dragen slutsats istället för att lyfta fakta utifrån den verklighet som visas. Jämförelser görs utifrån målsättningen att visa en så stor skillnad som möjligt istället för fokus att skapa en rättvisande bild av Stockholm. För oss är det avgörande att alltid arbeta för att alla ska få det bättre, inom alla delar av samhället utifrån varje persons förutsättningar och ambition. Den rödgrönrosa majoriteten arbetar aktivt för att bilda en stad i förfall, där inga insatser har gjorts för att motverka detta. Ambitionen att svartmåla det arbete som gjorts är tydlig.

Exempelvis dras slutsatsen att andelen hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd ökar. Det är visserligen korrekt och ett tydligt resultat av att Stockholms stad idag har den lägsta nivån av ekonomiskt biståndstagande sedan räkningarna började 1982. De som

idag har ett behov av ekonomiskt biståndstagande är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden av olika anledningar och som kräver djupare insatser för att ta sig tillbaka. Sådana tolkningar måste föregås av en bredare bild. Den rekordlåga nivån av antal hushåll med ekonomiskt bistånd gör att andelen hushåll med långa biståndstider (10–12 månader per år) ökat från 26 procent 1995 till 43 procent av det totala antalet biståndshushåll 2014. Men vi får inte glömma att Stockholm trots det har historiskt låga nivåer av ekonomiskt biståndstagande.

Trots detta hoppas vi att majoriteten läser kommissionens rapport med intresse. En av de mest intressanta slutsatserna rör det starka sambandet mellan stadsdelars socioekonomiska sammansättning och stadskvaliteter. Även utanför innerstaden går det att bygga stadsdelar med god tillgång till service, en bra blandning av bostäder och arbetsplatser, och nära till kollektivtrafik. Tyvärr har stora delar av det efterkrigstida Stockholm högst medvetet inte byggts på detta sätt, utan som isolerade öar där service och arbetsplatser lagts någon annanstans.

Indirekt innebär resultaten ett stort underkännande av såväl tidigare som nuvarande vänstermajoritetens stadsbyggnadspolitik. Det är den stadsbyggnadspolitiken, med miljonprogrammets prefabricerade hyresrättsenklaver som flaggskepp, som lett till den segregation vi ser idag.

Lösningen är att arbeta för en mer blandad stad, där arbetsplatser flyttas ut till ytterstaden, där förtätning ger underlag för fler butiker och restauranger, och där reformer av hyressättningssystemet i nyproduktionen gör det möjligt att bygga nya hyresrätter i de mest attraktiva lägena samtidigt som fler bostadsrätter gör det möjligt för fler boende i ytterstaden att äga sitt boende.

Vi vill avslutningsvis påpeka att det är högst anmärkningsvärt att rapporten Skillnadernas Stockholm presenterades på stadens hemsida i juni i kommissionens namn, trots att kommissionen då ännu inte hade organiserats eller börjat verka.

Tyvärr anser vi på grund av ovanstående att risken är stor att kommissionen kommer att fungera som en utredningstjänst för vänstermajoriteten snarare än att komma med djärva och vetenskapligt underbyggda förslag på hur Stockholm kan bli en stad där alla har förmågan att förverkliga sina djupast liggande möjligheter. Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm bör med anledning av ovanstående göras om så att kommissionens ledamöter är fristående forskare. Stadsledningskontorets roll bör vara att bistå med faktaunderlag. Ytterligare vetenskaplig expertis i särskilda frågor kan knytas till kommissionen vid behov.”

Ersättaryttrande

Hans Tjernström (C) och Pierre Frennesson (KD) instämde med sitt ersättaryttrande i förslaget till beslut och reservation från (FP) och (M).

Särskilt uttalande

Jessica Jorntun m.fl. (MP), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Carita Stenbacka Tenezakis (V) anmälde ett särskilt uttalande.

”Rapporten visar att boendesegregationen i Stockholms stad har ökat. En orsak är att andelen bostadsrätter har ökat kraftigt, genom såväl ombildningar som nyproduktion. Antalet hyreslägenheter har minskat. Ett tydligt resultat är att personer med olika bakgrund i allt mindre omfattning möter varandra i vardagslivet.

Att motverka segregation handlar enligt vår mening inte bara om att lyfta socialt utsatta områden. Staden måste även öka mångfalden i homogent välbärgade områden. Inom Hägersten-Liljeholmen har vi flera exempel på sådana områden. Ett sätt att öka mångfalden är att erbjuda bostäder som mindre resursstarka personer kan efterfråga. Ett av den nya majoritetens viktigaste löften är att låta bygga fler hyreslägenheter i områden som idag består av övervägande bostadsrätter eller småhus.

Stadsbyggnad handlar inte enbart om bostadsbyggande. Vi måste också verka för attraktiva offentliga rum och mötesplatser av hög kvalitet. Ensidiga boendestrukturer går i viss mån att utjämna med gemensamma arenor som har ett bredare upptagningsområde.

Viktiga mötesplatser är förskolan och skolan. Här har skolväsendet ett tydligt uppdrag att uppväga olikheter i elevers förutsättningar. Det är då viktigt att ha tillräckliga resurser för att sätta in extra insatser för barn i behov av särskilt stöd. I vår stadsdel har andelen barn med behov av särskilt stöd ökat de senaste åren.

Vi är glada över att staden har tillsatt en kommission för ett socialt hållbart Stockholm. Denna delrapport innehåller många intressanta kunskaper. Vi ser fram emot ytterligare rapporter, analyser och förslag på åtgärder inom detta viktiga område.”